VOORBLAD

ONTWERP
RAADSVOORSTEL

zaaknummer: 1318664

Onderwerp:	GGD NOG Programmabegroting 2027 en Jaarrekening 2025
Programma:	4. Zorgen en samenleven

Gemeenteraad:	Hamerstuk	
Portefeuillehouder:	Jasper Bloem	
Inlichtingen bij:	Amerongen, Carla van	
	Telefoonnummer: 14 0575	E-mailadres: info@zutphen.nl

Soort bevoegdheid:	Overig
Beleidsvrijheid:	Beperkt
Programmabegrotingswijziging:	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor:
1. in te stemmen met de concept Programmabegroting 2027 van de GGD Noord- en Oost-Gelderland, en de zienswijze met daarin de volgende kernpunten:
a. het belang van preventie en het verzoek aan de GGD om meer in te zetten op gezondheidsbevordering en actieve publieksvoorlichting aan inwoners.
b. de rol van de GGD als publieke partner, die proactief verantwoordelijkheid neemt voor de publieke gezondheid.
c. onze instemming waar het gaat om de aandacht voor het versterken van de weerbaarheid en voor de thema's uit de landelijke nota gezondheidsbeleid 2025-2028.

2. kennis te nemen van de Jaarrekening 2025 van de GGD Noord- en Oost-Gelderland.

TOELICHTING

Inleiding

GGD Noord- Oost-Gelderland

Onze gemeente neemt deel aan de ‘Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Noord- en Oost-Gelderland’ (hierna: GGD NOG). Dit is een gemeenschappelijke regeling (GR) van 22 gemeenten in het werkgebied Noord- en Oost-Gelderland (‘van Harderwijk tot Winterswijk’), met het hoofdkantoor in Warnsveld.

De gemeente is wettelijk verplicht een aantal taken onder te brengen bij de GGD, zoals bijvoorbeeld infectieziekten bestrijding, epidemiologie, gezondheidsbevordering, medische milieukunde, en de GGD-inzet bij ongevallen en rampen.
De GGD voert ook taken uit, zoals de jeugdgezondheidszorg 4-18 jaar, waarbij gemeenten op basis van de wet meer vrijheid hebben om te kiezen wie de taak uitvoert. Bovenstaande taken worden uitgevoerd vanuit de inwonerbijdrage, zoals die in de Programmabegroting genoemd wordt.
Daarnaast kunnen gemeenten of sub-regio's ook extra taken inkopen bij de GGD, zoals bijvoorbeeld voor het Aanvullend zorg- en welzijnsakkoord (Azwa).

De raad wordt jaarlijks in de gelegenheid gesteld om een zienswijze naar voren te brengen over de ontwerpbegrotingen van de gemeenschappelijke regelingen waar de gemeente Zutphen aan deelneemt.

Programmabegroting 2027

Dit voorstel betreft de Programmabegroting 2027 van de GGD NOG.
In de Programmabegroting 2027 is aandacht voor onder andere:

- de nieuwe landelijke nota gezondheidsbeleid;
- weerbaarheid en de samenwerking op het vlak van veiligheid en gezondheid;
- transparantie over de inzet van de GGD door middel van de producten- en dienstencatalogus en de ontwikkeling van kengetallen en indicatoren;
- de organisatie van de jeugdgezondheidszorg. Op dit moment loopt een regionaal onderzoek naar een toekomstbestendige jeugdgezondheidszorg.

Ons advies is om in te stemmen met de Programmabegroting, en in de zienswijze de volgende punten te benoemen:
- het belang van preventie en het verzoek aan de GGD om meer in te zetten op gezondheidsbevordering en actieve publieksvoorlichting aan inwoners.
- de rol van de GGD als publieke partner, die proactief verantwoordelijkheid neemt voor de publieke gezondheid.
- onze instemming waar het gaat om de aandacht voor het versterken van de weerbaarheid en voor de thema's uit de landelijke nota gezondheidsbeleid 2025-2028.

In bijlage 1 vindt u de concept zienswijze.

1e begrotingswijziging 2027

De Programmabegroting betreft met name de voortzetting van bestaand beleid en de financiële indexering. Nieuw beleid of nieuwe incidentele kosten worden verwerkt in de 1e begrotingswijziging. Deze 1e begrotingswijziging is voor incidentele extra kosten voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg in 2027. Voor de gemeente Zutphen gaat het om een incidenteel bedrag van € 20.954,-. Dit is bedoeld om extra formatie in te zetten bij de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg 4-18 jaar. De GGD geeft al enkele jaren aan dat het knelt bij de jeugdgezondheidszorg. Dit is ook aanleiding geweest voor het regionale onderzoek dat nu loopt, naar een toekomstbestendige jeugdgezondheidszorg. Omdat de uitkomsten van het onderzoek nog niet bekend zijn, en de implementatie nog niet rond zal zijn voor 2027, vraagt de GGD nu incidenteel extra middelen aan, om de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg 4-18 op peil te houden.

Jaarrekening 2025

De jaarrekening 2025 van de GGD NOG is ter informatie bijgevoegd.
Het saldo is € 1.184.000 positief als gevolg van:

- het positieve resultaat van de najaarscampagne voor COVID-19 vaccinaties in opdracht van het ministerie van VWS;
- de CAO die een lagere index kent dan eerder was begroot;
- een wijziging in de bestemmingsreserve voor verlofdagen;
- de middelen 'onvoorzien' die in 2025 niet ingezet zijn.

Een deel van het resultaat wordt gebruikt om de algemene reserve van de GGD te vullen tot een weerstandscapaciteit van 100%. De rest van het positieve saldo wordt in 2026 uitgekeerd aan de gemeenten.

Beoogd effect

1. De raad informeren over de jaarrekening en de Programmabegroting van de GGD, zodat de raad in de gelegenheid is om hierover een zienswijze kenbaar te maken. Zo kan de raad invloed uitoefenen op het stellen van financiële en inhoudelijke kaders voor de gemeenschappelijke regeling, waaraan onze gemeente deelneemt.
2. Passende financiële en inhoudelijke kaders voor de GGD NOG, die de GGD in staat stellen de gezondheid van onze inwoners te bevorderen, beschermen en bewaken.

Argumenten

1.1 De Programmabegroting sluit aan bij onze lokale doelstellingen en speelt in op de landelijke en actuele ontwikkelingen.

Inhoudelijke speerpunten in de Programmabegroting, zoals die ook in de GGD Bestuursagenda 2023-2027 zijn vastgesteld, zijn:

- Vergroten van gelijke kansen op gezondheid voor iedereen;
- Mentale gezondheid;
- Gezonde Leefstijl;
- Gezonde fysieke en sociale leefomgeving.

Dit sluit goed aan bij de gemeentelijke doelstellingen uit de Nota Lokaal gezondheidsbeleid 2020-2025 en het lokale Integraal Plan van Aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) 2024-2026.

De aandacht voor het versterken van weerbaarheid en de samenwerking tussen veiligheid en gezondheid sluit goed aan op de landelijke en internationale ontwikkelingen en de opdracht die de gemeente hierin heeft. Met de aandacht voor de nieuwe landelijke Nota Gezondheidsbeleid en het Aanvullend zorg- en welzijnsakkoord (Azwa) wordt ingespeeld op de landelijke thema's, die ook voor onze gemeente relevant zijn.

1.2 We vinden preventie belangrijk en willen dat de dienstverlening van de GGD optimaal ten goede komt aan onze inwoners.

We vinden gezondheidspreventie belangrijk en zien graag dat de GGD dichtbij de inwoners staat en meer zichtbaar is voor inwoners. Gerichte gezondheidsbevordering en gezondheidsvoorlichting kan de gezondheid van inwoners versterken. Dit kan gezondheidsklachten en extra gezondheidskosten voorkómen. Door dit gezamenlijk te doen als GGD-regio, in plaats van per gemeente, is dit sterker en efficiënter. Daarbij vragen we de GGD ook vaker zelf als afzender van publiekscommunicatie op te treden, en niet alleen als adviseur voor gemeentelijke communicatie.

1.3 Meer nadruk op de GGD als publieke partner, geeft een steviger basis aan de GGD en meer inhoudelijke vernieuwing en versterking op het gebied van gezondheid.

De afgelopen jaren is de GGD, mede op verzoek van de gemeenten, meer in een opdrachtnemersrol gekomen ten opzichte van de gemeenten. Dit heeft er toe geleid dat de GGD zich inhoudelijk meer afwachtend heeft opgesteld naar de gemeenten, als gezamenlijke opdrachtgevers. De inhoudelijke expertise zit echter vaak primair bij de GGD, in plaats van bij de 22 gemeenten. Wij vragen de GGD weer om met een meer proactieve inhoudelijke inbreng, gericht op de volksgezondheid, actief bij te dragen aan inhoudelijke vernieuwing en versterking op het gebied van volksgezondheid.

Kanttekeningen

1. In een gemeenschappelijke regeling met 22 gemeenten heeft de zienswijze van één gemeente vaak maar een beperkt effect.

Omdat het bij de GGD om een grote gemeenschappelijke regeling gaat, met 22 gemeenten, is de individuele invloed van één gemeente over het algemeen beperkt. Toch is het wel belangrijk om de zienswijze te geven. Als het bestuur van de GGD de punten inhoudelijk goed vindt, of als blijkt dat een meerderheid van gemeenten dezelfde punten inbrengt, dan leidt het wel tot aanpassingen.

Financiën
Op dit moment zijn er nog geen financiële consequenties voor de gemeente, omdat het alleen nog maar gaat om het indienen van een zienswijze.
We kunnen echter wel al vooruit kijken naar de verwachte financiële consequenties voor de gemeente, als de Programmabegroting (en 1e begrotingswijziging) in september 2026 door een meerderheid van het Algemeen Bestuur vastgesteld wordt.

Financiële Vooruitblik

Programmabegroting 2027
De kosten voor de GGD voor 2027 zijn dan hoger dan het bedrag dat hiervoor in onze gemeentelijke meerjarenbegroting is opgenomen.

De inwonerbijdrage 2027 komt op grond van de GGD Programmabegroting voor Zutphen uit op € 1.219.859. En inclusief de 1e begrotingswijziging op € 1.240.813.

Dat is hoger dan het bedrag van € 1.152.200 + € 28.805 (2,5% index) = € 1.181.005 dat is opgenomen in de gemeentelijke meerjaren begroting voor 2027.

Het verschil met de gemeentelijke meerjarenbegroting is € 38.854 (alleen Programmabegroting) of € 59.808 (incl. 1e begrotingswijziging).
(Bij het opstellen van de VJN 2026 is, op grond van de toen beschikbare cijfers, rekening gehouden met een verschil van € 22.700. Er resteert dan voor 2027 nog een tekort van € 16.154 of € 37.108, (incl. 1e begrotingswijziging).)

Jaarrekening 2025
Voor de jaarrekening 2025 geldt het volgende:
Het saldo van de GGD jaarrekening 2025 is € 1.184.000 positief.
Het algemeen bestuur heeft besloten dat hiervan:
€ 23.000 wordt toegevoegd aan de algemene reserve van de GGD, waarmee de weerstandscapaciteit 100% wordt.
€ 430.000 wordt verrekend met de gemeentelijke bijdragen voor de inhaalcampagne voor de BMR-vaccinatie.
€ 731.000 naar rato wordt terugbetaald aan de gemeenten.
Voor Zutphen gaat het om een ontvangst van € 33.353.

N.B. De GGD brengt de gemeente Zutphen in 2026 € 37.938,- incidenteel in rekening voor de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma in 2026. Dit past niet binnen de gemeentelijke begroting 2026. De teruggaaf van € 33.353 uit de GGD jaarrekening 2025, zal geheel worden gebruikt om deze extra kosten grotendeels te dekken.

Communicatie
Geen actieve externe communicatie. Wel communicatie naar de GGD; zie hiervoor onder ‘uitvoering’.

Uitvoering
Na besluitvorming van de raad over de zienswijze, zullen wij de zienswijze aan de GGD sturen. De deadline voor indienen van de zienswijze is 7 juli 2026.
Het Dagelijks Bestuur van de GGD zal, voordat de Programmabegroting 2027 op 9 september 2026 door het Algemeen Bestuur wordt vastgesteld, de gemeenteraad informeren wat er met de zienswijze wordt gedaan.

Evaluatie

Tussentijdse evaluaties over de voortgang en inhoud van de taken van de GGD zijn er gedurende het jaar in het Algemeen Bestuur en deels ook bij de jaarstukken.

Bijlagen
1318664 - bijlage 1 - zienswijze programmabegroting 2027 GGD NOG
1318664 - bijlage 2 - concept Programmabegroting 2027 GGD NOG
1318664 - bijlage 3 - Jaarrekening 2025 GGD NOG

Stukken die ter inzage liggen
Geen.

BESLUIT

De raad van de gemeente Zutphen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van DATUM met nummer 1318664;

gelet op artikel(en) 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

b e s l u i t:

1. in te stemmen met de concept Programmabegroting 2027 van de GGD Noord- en Oost-Gelderland, en de zienswijze met daarin de volgende kernpunten:
a. het belang van preventie en het verzoek aan de GGD om meer in te zetten op gezondheidsbevordering en actieve publieksvoorlichting aan inwoners.
b. de rol van de GGD als publieke partner, die proactief verantwoordelijkheid neemt voor de publieke gezondheid.
c. onze instemming waar het gaat om de aandacht voor het versterken van de weerbaarheid en voor de thema's uit de landelijke nota gezondheidsbeleid 2025-2028.

2. kennis te nemen van de Jaarrekening 2025 van de GGD Noord- en Oost-Gelderland.

Aldus besloten in de openbare
vergadering van de raad van de gemeente
Zutphen, gehouden op:

De voorzitter, de griffier,